

بُجُنْهارا

شماره ۱۴۲ . فروردین . اردیبهشت ۱۴۰۰ . قیمت پنجاه و پنج هزار تومان

داریوش آشوری • رام الله آموزگار • عیدالحسین آذریگ • محمود آموزگار • سجاد آیدنلو • محمد افشاری و فانی • سایه اقتصادی نیا • سیدمبدله انوار منوچهر انور • سهیلا ایمان خواه • سرگه بارستیان • بهمن بازگانی • سارا بهبهانی • حسین پاروش • شیما بیگدلی • ایرج پارسی نژاد • نصرالله پورجوادی سعید پیروظیانی • مسعود جعفری • رسول جعفریان • علی حصیری • جلال خالقی مطلق • بهاء الدین خرم‌شاهی • محمد رضا خرسروی • هاشم رجب‌زاده نادره رضایی • رسول رئیس جعفری • مجید سلیمانی • اسماعیل سماوی • محمد رضا شفیعی ککنی • عمام الدین شیخ الحکمایی • مسعود عرفانیان میلاند عظیمی • پریسا فرد • پژمان فیروزی‌پخشش • لیلا کربلائی • فرشته کوتیر • بهرام کربلائی • شیما مقید • محمدعلی موحد • مسعود مرشدی حسن میرعادی‌نی • ترانه نایینی • جهانبخش نورانی • هرمزه‌هاییون پور • جشن‌نامه دکتر سیروس پرهام و شعری منتشرنشده از ۵ . ۱ . سایه

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

در این شماره می‌خوانید:

اڑ پڻ چان

۱۰ شعری منتشرنشده از هوشنگ ابتهاج (ه. ا. سایه)

شند آدابی

۱۳ «تا»‌ی عوْض از محنوف / محمدرضا شفیعی کدکنی

تاریخ اسلام

۱۸ سرنوشت خفّتبار و عبرت‌انگیز افول خلافت اسلامی / محمدعلی موحد

ما در حق دهندادا گوّاهی گردد

۴۶ پیام دکتر محمدرضا شفیعی کدکنی خطاب به مجمع عمومی بنیاد حامیان دهنداد

اساطیر آیین

۵۰ گاو، مرزنمای دوران کیکاووس / ژاله آموزگار

نقد و نظر

سبکِ کار من در ترجمه‌های داریوش آشوری ۵۶

شاہنامه پژوهشی

جعل هفده بیت دیگر به نام به فردوسی در فضای شبکه‌های مجازی / سجاد آیدنلو ۷۱

فلسفه‌های

«دوستی» در فلسفه ایرانشهری / نصرالله پور جوادی ۸۱

کوته‌گویی

کوتاه‌گویی (۷) / بهاءالدین خرمشاهی ۱۰۱

داستان داستان‌نویسی

داستان داستان‌نویسی (۱۱) / حسن میر عابدینی ۱۰۹
مرگ مؤلف: آبی‌های غمناک جان شیدای داستان (۱۰۹) / داستان‌نویسان امروز ایران (۳): سلمان امین (۱۱۱) / تجدید چاپ داستان‌های ایتالو کالوینو (۱۱۵) / پس از نقد نو (۱۲۳)

داستان‌های اخلاقی

آیا هنر مدرن عملیات روانی سازمان سیا بود؟ / لوسی لوین / مسعود جعفری جزی ۱۳۰

تساؤل‌های اخلاقی

نه لعل لب، نه غنچه دهان، نه حال هندو، فقط دو چشم افسونگر / جهانبخش نورائی ۱۴۰

فرهنگ

در متن و حاشیه فرهنگ (۸) / عبدالحسین آذرنگ ۱۷۲

۱۸۸

موش شهری و موش روستایی / جلال خالقی مطلق

آویزه‌ها

۱۹۷

آویزه‌ها (۵۹) // میلاد عظیمی

کتاب و آبلیمو (۱۹۷) / طیب قلوب (۱۹۹) / هنرچاچ (۲۰۰) / مادر و آفتاب و باغ بهشت (۲۰۱) / شمایل ملی مصدق (۲۰۳) / ماه «مبارک» محرّم در شعر سعدی (۲۰۶) / یک خدمت ارزشمند (۲۰۷) / روایت صوتی از تاریخ بلعمی (۲۰۸) / آخرین گدایی عشقی! (۲۰۹) / درگذشت شیده لالمی (۲۱۱) / یادی از دکتر احسان اشرافی (۲۱۲)

سطوح گاهه

۲۱۵

از ازمخشیر تا اورگنج / رسول جعفریان

سفری به ترکمنستان

تاریخ معاصر

۲۳۱

افسانهٔ تبعید عارف قزوینی / سعید پور عظیمی

در حاشیه ایرانشناسی

۲۷۳

در حاشیه ایرانشناسی (۹) / محمد افшиین و فایی

نامه‌ای نویافته از تقی‌زاده درباره کوشش انگلستان برای تجزیه بحرین از ایران (۲۷۳) / اهمیت تدوین سفینه‌های شعری و قالب رباعی از نظر قدما (۲۸۱) / تقریظ محمدعلی فروغی بر کتاب اتلّو ترجمة ناصرالملک (۲۸۷) / نوشته‌ای از مهدی اخوان ثالث در پشت یک عکس یادگاری (۲۹۰) / دو سند تازه‌یاب در باب «شرکت طبع کتب» و کتاب تاریخ ایران، تألیف محمدعلی فروغی (۲۹۳)

سایه‌سار

۲۹۷

سایه‌سار (۱۶) / سایه اقتصادی‌نیا

شدنِ شاعر

چشیدن نامه دکتر سیروس پرهام

- ۳۰۳ سالشمار زندگی دکتر سیروس پرهام
- ۳۱۴ کتابشناسی دکتر سیروس پرهام
- ۳۱۹ دکتر سیروس پرهام و آرشیو اسناد / سیدعبدالله انوار
- ۳۲۳ یک عمر تلاش منظم و روشنمند / علی حصوری
- ۳۲۸ صداقت و کرامت سیروس پرهام / منوچهر انور
- ۳۳۰ پیشگام زمانه / ایرج پارسی نژاد
- ۳۶۷ آرشیو ملی ایران (گفت و گو با دکتر سیروس پرهام) / ابوالفضل نجاری
- ۴۰۴ گزارش شب سیروس پرهام / پریسا احديان
- ۴۰۶ سیروس پرهام، از بنیان‌گذاران انتشارات علمی و فرهنگی / نادره رضایی
- ۴۰۹ یکی از پیشگامان نقد درست کتاب / هرمز همایون‌پور
- ۴۱۵ از ستون‌های فرهنگ و هنر ایران / کیانوش معتقدی
- ۴۱۸ چگونگی گردآوری «همگام با زمانه» / سیروس پرهام
- ۴۲۰ یک قرن و نیم پس از روئیدن برگ‌های علف / سیروس پرهام
- ۴۲۸ درتبیشت سارویه / سیروس پرهام

کاریز

- ۴۳۶ کاریز (۱۷) / مجید سلیمانی
از پاپیروس اهناس و کتبیه زهیر (۴۳۶) / مرگ دان آن که اتفاق امت است ... (۴۴۰) / کهن‌ترین
چاپ قرآن، با شماره‌گذاری آیات (۴۴۳)

حکایت‌های پاستانی

- ۴۵۰ حکایت‌های باستانی (۴) / رسول رئیس جعفری
باستان‌شناسی و تاریخ (۴۵۰) / دلیل اقتصادی حمله مغول به ایران (۴۵۲) / حزب توده و
سرنوشت اعضاء آن (۴۵۳) / تقی‌زاده و مظاہر فرنگ (۴۵۴) / سردار اسعد بختیاری و مشروطه
(۴۵۶) / سرنوشت حکومت‌ها در تاریخ ایران (۴۵۷) / قمار قوام در شوروی (۴۵۸) / وزیر
خارجه ایران و هیئت ژاپنی (۴۶۰) / شوخی با عبدالرحمن فرامرزی (۴۶۰) / وطن مولانا
(۴۶۲)

دلنودشته

۴۶۵

گذشت سالهای سبز / فرشته کوثر

سرو کاشمر

۴۷۲

نگاهی دوباره به بالای سرو کاشمر / محمد رضا خسروی

پژوهش ادبی

۴۷۷

گنده یا گنده؟ / بهرام گرامی

پژوهش‌های ایرانشناسی

۴۸۳

پژوهش‌های ایرانشناسی (۹) / پژمان فیروزبخش
اشعار شیرازی جلال الدین طبیب (۴۸۳) / یکی دیگر از شواهد قدیم اصطلاح جُنگ (۴۸۸)
دستنویس فراموش شده‌ای از خلاصه‌اشعار تقی‌الدین کاشی (۴۹۱) / نامه محمدعلی فروغی
به وزارت معارف برای تهیه عکس از نسخ خطی گلستان و بوستان (۴۹۲)

گروغا و حصر پساگروغا

۵۰۰

بازی کشتار / سرگه بارسقیان

در حواشی کتاب در ایران

۵۰۹

در حواشی کتاب در ایران (۲۹) / محمود آموزگار
نگاهی به وضعیت ترجمه در ایران: «شازاده کوچولو» به فارسی

آنکه

۵۳۰

پارادایم‌های اجتماعی / بهمن بازرگانی

۵۴۰

درباره تکرار خود / حسین بهروش

از چشمۀ خورشید

۵۴۷

از چشمۀ خورشید (۶۰) / هاشم رجبزاده

سفرنامۀ ایسودا (۵۴۷) / سفر زمینی از بغداد تا تهران (۵۴۸) / وصف تهران (۵۴۹) / حاجی آباد شمیران (۵۵۱) / آب تهران و گاریهای آب کش (۵۵۱) / درشکه (۵۵۲) / تهران را الاغها آباد کرده‌اند (۵۵۵) / هفت سال تا به راه افتادن قطار مغناطیسی ژاپن (۵۵۶) / فرود از آسمان با چتر کاغذی (۵۵۸) / به یاد جان لوئیس (۵۵۸) / کدوی ۲۵۶ کیلوئی (۵۶۰) / جنگ و کتاب درسی (۵۶۱) / نام سزاوار یا واژه نماد سال کهنه (۲۰۲۰) (۵۶۱) / الماس فوجی (۵۶۳) / قلم آویز ژاپنی (۵۶۳)

اوراق سنگین

۵۶۶

اوراق سنگین (۱۰) / عmadالدین شیخ الحکمایی

كتبيه‌های فارسی قصر آق‌سرای در شهر سبز ازبکستان (۵۶۶) / شهر سبز، گنبد سیدان، در چوبی منبت‌کاری و روودی مقبره (۵۷۲)

ادبیات فارسی در پیغمبر کشورها

۵۷۴

امرسون و حافظ / پُل کین / مسعود فرهمندفر

پاکیزه نیزه‌بان

۶۰۲

یاد یار مهریان (۱۳) / مسعود میرشاهی

کلبه هندی، ترجمه و انشا و تالیف میرزا محمدحسین خان فروغی (۶۰۲) / دراکولا (۶۱۱) / مجله سخن و مبداء تاریخ ایران (۶۱۲) / خانه چائوچسکو، پارلمان کشور رومانی و فرش ایرانی (۶۱۵) / نائین و ساختمانی از نخستین سده هجری (۶۱۹) / خمسه نظامی و ازبکستان (۶۲۳) / افغانستان در سال ۱۹۳۴ (۶۲۷) / منوچهر مقتدر و ساختار آب‌انبارها (۶۳۰)

تاریخ مطابعات در ایران

۶۳۴

درآمد کسب می‌کنم، پس هستم! / حسن محرابی

تاریخ هنر

۶۵۴

روسیه و هنر / نیکلاس کالینان و زلفیرا ترگولوا / سارا بهبهانی

تاجیکستان

۶۶۵

کتاب‌ها و نشریاتی از تاجیکستان (۲۷) / مسعود عرفانیان

صدای شرق، ش ۷، سال ۲۰۱۸ (۶۶۵) / صدای شرق، ش ۸ سال ۲۰۱۸ (۶۶۷) / جلادان
بخارا (۶۶۹) / اخگر انقلاب (آثار برگزیده) (۶۷۰) / سیدر (۶۷۱) / آشتی و سه نقطه (۶۷۳)

آذوقات چیزیان

۶۷۶

هر لحظه به شکلی بت عیار درآمد / لیندا هاچن / مصطفی حسینی

۶۹۱

گذرگاه سکوت / داوید لویایی / گلنار گلناریان

معرفی کتاب

۶۹۶

به بهانه انتشار کتاب تأملات در باب حقوق و شریعت، تاریخ و سیاست /

اسماعیل سماوی

۷۰۰

معرفی سه کتاب دکتر تورج دریایی در حوزه مطالعات ایران باستان /

سجاد امیری باوندپور

۷۰۸

چشم‌اندازهای معنوی و فلسفی اسلام ایرانی / ترانه مسکوب

۷۲۰

خداریاست! / پریسا فرد

۷۲۵

تفسیر پویایی معاهدات بین‌المللی / سروش بخارایی

۷۲۹

بهاءولد، زندگی و عرفان او / ترانه نایینی

۷۳۴

آسیای میانه در گسترهای از تاریخ / حمیده اسدی

۷۴۰

درآمدی بر دو فصلنامه «جهان باستان» / نینا ماژجو

۷۴۴

چرا شد محو از یاد تو نام؟ / شیما مفید

۷۴۹

ویلیام شکسپیر، مهمان قدیم ایران / احسان تاجیک

نامه‌هایی از پاریس / شیما بیگدلی
تاریخ تئاتر ایران / سهیلا ایمان‌خواه

پاک و پاکپوش

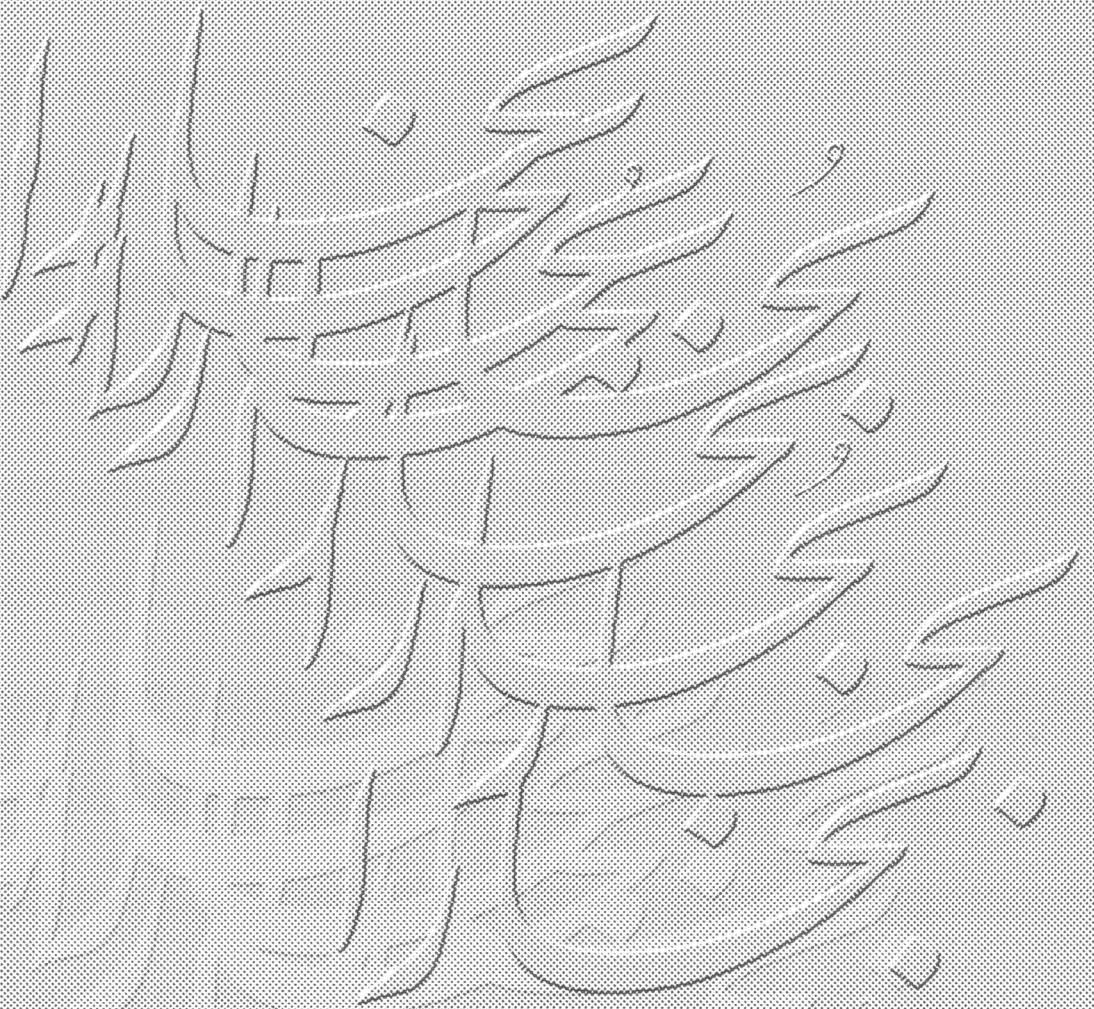
- ۷۶۷ یادی از استاد بیانکاماریا اسکارچا آمورتی / لیلا کرمی
پرسید چه کرده‌ای در این عمر دراز...؟ (زندگی نامه خودنوشت محمد مجلسی)
۷۸۱ حسن محجوب؛ یک عمر فعالیت فرهنگی / محمود فاضلی
۷۸۶ تصویرهای بریده بریده (بودن یا نبودن با اصغر عبدالله) / فرامرز طالبی
۷۸۹

نسخه الکترونیک مجله بخارا

در **فیدیبو** www.fidibo.com

خوانندگان مجله بخارا که دسترسی به نسخه کاغذی برایشان دشوار است می‌توانند از سراسر جهان نسخه الکترونیک مجله را با قیمت ارزان تر خریداری کنند و در موبایل، تبلت، لپ‌تاپ و... همه‌جا همراه داشته باشند. هر نسخه از مجله را می‌توان همزمان روی سه دستگاه دانلود کرد. پس از دانلود، برای مطالعه مجله نیازی به اینترنت نیست.

نسخه الکترونیک (ebook) ۱۰۰ تا ۱۴۱ بخارا
و بزودی ۱۴۲ بخارا در **فیدیبو**

اوراق سنگین

• اوراق سنگین (۱۰) / عmad الدین شیخ الحکمایی

۱۹. کتیبه‌های فارسی قصر آق‌سرای در شهر سبز ازبکستان

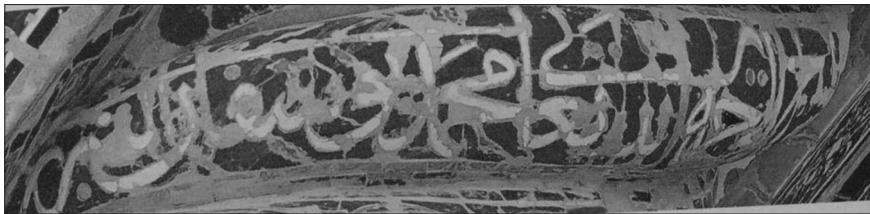
کش قدیم یا شهر سبز امروز در ۸۰ کیلومتری جنوب سمرقند واقع است. این شهر مورد توجه بسیار تیمور لنگ و یکی از دو پایتخت او بود. تیمور برای نشان دادن اقتدارش در این شهر، که زادگاه او نیز بود، قصر عظیمی برای خود ساخت. (تصویر ۱) از این بنای معظم که به آق‌سرای (سرای سفید) مشهور است، اکنون تنها بخشی از تاق ورودی و بخش‌هایی از دو ایوان باقی است که خود نشانی از عظمت بنای اصلی تواند بود. توصیف و تاریخچه بنا در منابع معماری تیموری آمده است^(۲).

روایات تاریخی حکایت از تخریب عمده بنا در دوره‌های بعد دارد. این موضوع را کاشی کاریها و کتیبه‌های به شدت آسیب دیده بنا نیز گواهی می‌دهند. این تخریب‌ها و آسیب‌های فراوان، خواندن درست و کامل کتیبه‌ها را دشوار و در بخشی از بنا ناممکن می‌کند. ده سال پیش آقای بابر امین‌اف که خود دانشجوی دکتری تاریخ هنر پاریس است و درباره کتیبه‌های مقابر فرارود رساله می‌نویسد، تصویر چند کتیبه این

* «اوراق سنگین» یادداشت‌های کوتاه مبتنی بر خوانش، ارایه تصویر یا طراحی کتیبه‌های نویافته یا نوخوانده‌ای است که در طول سالیان نزد نگارنده گرد آمده و بی‌سرانجام مانده‌اند اما گمان می‌رود انتشار فهرستواره آنها نیز خالی از فواید تاریخی، فرهنگی و هنری نباشد.

۱) پژوهشگر موسسه باستان‌شناسی دانشگاه تهران Emad_hokamaii@yahoo.com

۲) برای نمونه، ر.ک: گلمبگ، لیزا، معماری تیموری در ایران و توران، تألیف دونالد ویلبر، لیزا گلمبگ و دیگران، ترجمه کرامت‌الله افسر، تهران، سازمان میراث فرهنگی کشور، ۱۳۷۴، ص. ۳۷۰.

• تصویر ۲، محمد یوسفان تبریزی (کتیبه ۱)

بنا را به منظور قرائت یا تکمیل خوانش و درج در کتاب در دست انتشار در باره کتیبه‌های ازبکستان برایم فرستاد. نظر به آن که متن کامل این کتیبه‌ها و به ویژه عبارات فارسی آن تاکنون به صورت کامل منتشر نشده فهرستوار در اینجا آورده می‌شود^(۱).

۱. کتیبه‌امضای معمار و هنرمند تبریزی دست کم دو بار تکرار شده است (تصویر ۲):

عمل [العبد] المحتاج إلى رحمة الله تعالى (و يك بار: الغنى)، محمد یوسفان
التبّریزی؛ غفرالله لهم.

۲. کتیبه‌ای چهارگوش با خط کوفی بنایی

این کتیبه، بیتی از بوستان سعدی در مدح ابوبکر سعد زنگی است. در جانب دیگر نیز بیتی به صورت قرینه وجود دارد که در تصویر به خوبی دیده نمی‌شود (تصویر ۳):

بلند اخترت عالم افروخته زوال اختر دشمنت سوخته

۳. متن اصلی کتیبه شعری فارسی به خط ثلث، و حاوی قصیده‌ای در مدح سلطان است. مرمت نادرست و جابجایی برخی از قطعات کاشی نیز مزید بر علت ناخوانی است (تصویر ۴):

[به فر دولت و جاهش، روان] ملک و ملت را / بشارت می‌دهد هر دم به شادی صبح خندانش ثوابت اندرون او، چو سیارات روز و شب / همی گردند و او فارغ ز سیر چرخ و جولانش بر اوج خط نسخ چرخ، قلم او^(۲) / شکست ماند انکم^(۳)؟) کنون پیر سخن‌دانش خلاف اختران چرخ گشت اجرام این منظر / نشاط انگیز بهرام و سعادت بخش کیوانش ز سیر اختران چرخ و یُمن همت عالی / قضا را ++++++

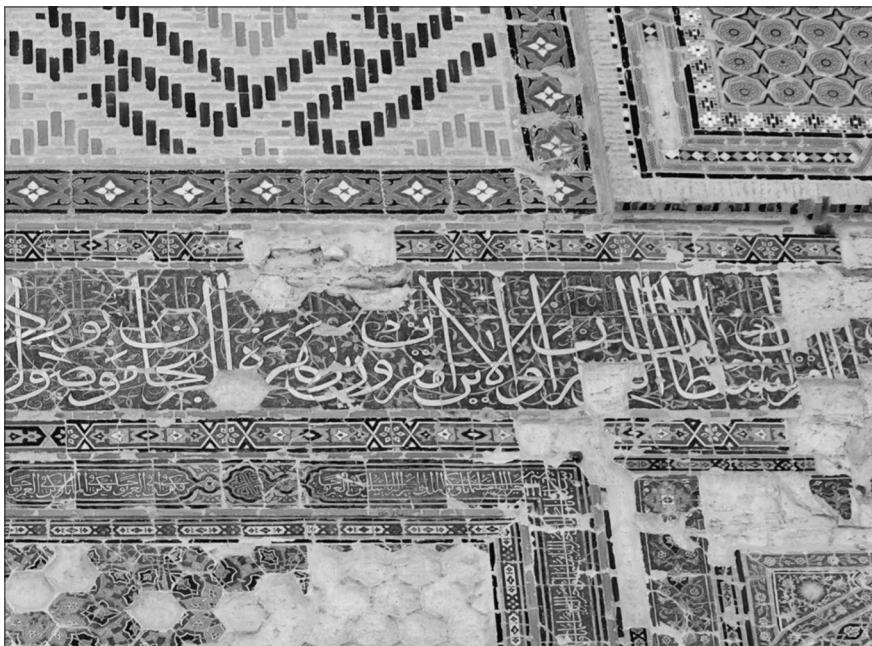
۴. کتیبه تاق‌نمای کاشی در ضلع سمت چپ ورودی

۱) در آخرین مراحل تنظیم این یادداشت، پس از سالها با آقای امین‌اف تماس گرفتم. ایشان مرا از انتشار کتاب کتیبه‌های معماری ازبکستان در سال ۲۰۱۶ مطلع کرده و تصویر برخی از صفحات کتاب را برایم فرستاد. برخی از خوانشهای من در کتاب درج نشده است. نظر به نواقص و تفاوت‌هایی که میان خوانش این جانب و تدوین‌کنندگان کتاب وجود دارد، شاید انتشار این یادداشت همچنان سودمند باشد.

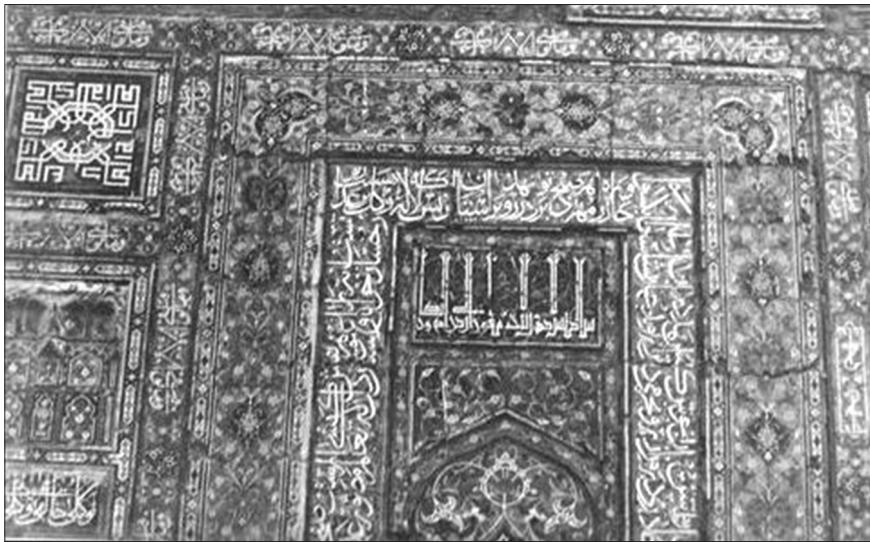

• تصویر ۱، قصر آق‌سرای در شهر سبز ازبکستان

۵۶۸

• تصویر ۷، سلطان التوران و الایران (كتیبهٔ ۶)

• تصویر ۵، کتیبه از بین رفته، بازخوانی بر اساس تصویر cohn (کتیبه ۴)

بخش عمده شعرهای فارسی این بخش ظاهراً در دوره معاصر تخریب شده است. خوشبختانه تصویری از Ernest Cohn-Wiener، از سال ۲۵ - ۱۹۲۴ باقی مانده است و می‌توان این قصیده را بر اساس آن خواند (تصویر ۵^(۱)):

این قصر جان‌فرمای فرح‌بخش دلستان / گر بر تو هست(?)، رشک برد روضه جنان
هر کعبه‌ای که بود مرا در نظر بلند / زان بدر در بر و رویت صفاتی جان
روشن‌دُری دروست، از آن رو به خرمی / خوش‌دل‌تر از تو، کس ندهد در جهان نشان
سلطان یکسواره خاور ز راه مهر / هر صبح بر در تو نهد رو بر آستان
از بس که لاله و گل تر بر عذار توست / رخسار توست خوبتر از باغ و بوستان
هر نقش دل‌کشی که به عالم مصور است / بر صفحه عذار تو پیداست شکل آن
وز رشک جفت ابروی طاق خوشت، هلال / صاحب + + + + +

*

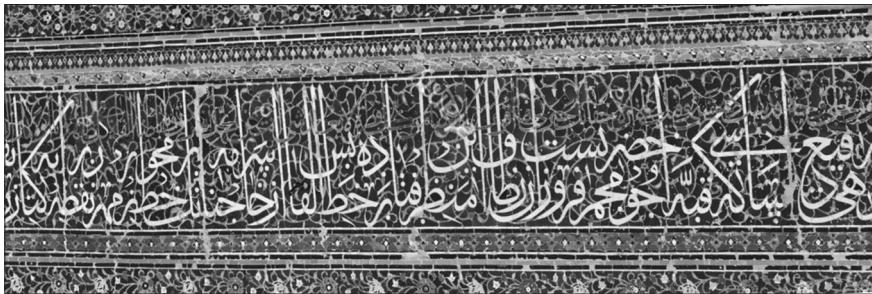
کتیبه میانی شعر بالا، شامل یک بیت که مصرع نخست به خط ثلث و مصرع دوم به خط کوفی نوشته شده است:

«یا رب این قصر دلا[ویز از طرب] معمور دار!
شادیش از بند غم ده^(۲) وز خرابی دور باد!»

*

(۱) برای تصویرهای قدیمی بنا ر.ک: <http://archnet.org>

(۲) در تصویر ظاهر: ده ز بند غم

• تصویر ۶، ابتدای قصيدة فارسی (کتیبه ۵)

«خورشید و ماه و مشتری در صدر ایوانت روان / ای رفعت ایوان تو چون چرخ

۵. قصیده‌ای دیگر در سمت دیگر (تصویر ۶):

زهی رفیع اساسی که قبة اخضر / چو محمری است فروزان ز طاق این منظر
فتاده بر خط القابش از سر خامه / چنانکه بر خط محور ز مهر، نقطه زر
كتابه[ای] ز رقوم نقوش او انجم / نمونه[ای] ز زه طاق او خط محور
نموده از خم طاقش فلك چو قندیلی / مثال مشتری و مهر ++++ اخضر

۶. بخش ابتدا و انتهای کاشی‌های حاوی این ایيات ریختگی دارد. آسیب بخش‌های دیگر نیز خواندن تمام نوشته را دشوار کرده است. آنچه خواننده می‌شود و حکایت از تاریخ اتمام بنا یا تزیینات آن در سال ۷۹۸ قمری دارد، این ایيات است:

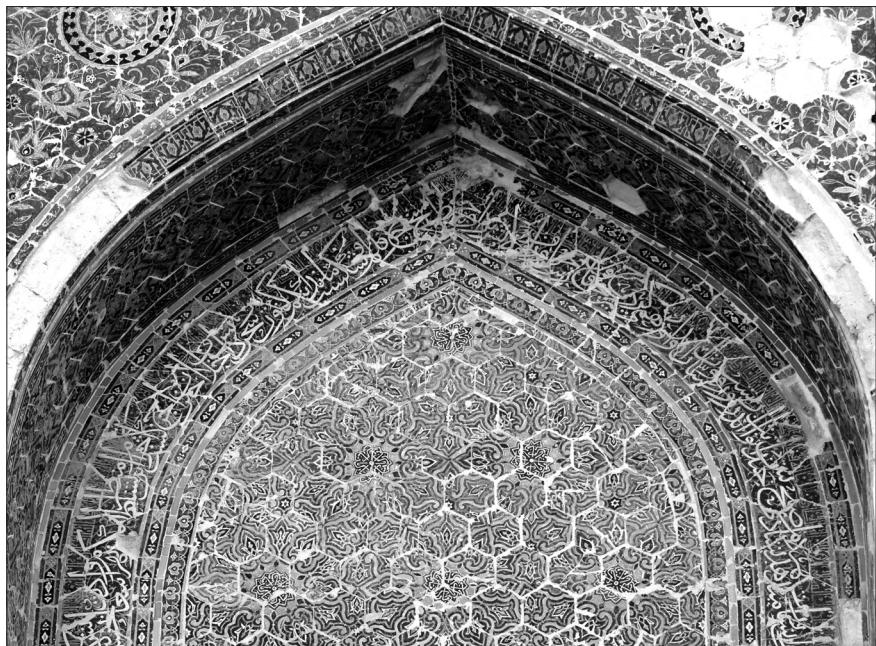
+++ لا نهد داغ جورت آرد ختم(؟) / سوم آتش قهر تو در دل آزر
به سال سبع‌ماهه و ثمانه و تسعین / به امر خسرو دوران و یاری داور
نمام گشت اساسی که همچو طاق فلك / به قدر و رفعت و حسن است دانه زر(؟)
تم. خجسته باد و همایون +++ ... خیال ... اکبر

۷. بخشی از کتیبه بنا در معرفی بانی و سازنده آن، تیمور لنگ است. در این کتیبه، از او با عنوان سلطان توران و ایران نام برده شده است (تصویر ۷):

+++ صاحب القرآن، سلطان التوران و الايران، مقرون بزهره الريحان، موصول
بورده البستان، نشره فایع و حسن لایع، طیب النسیم، لذیذ الشہیم جناب،
مجمع الإقبال نصابه، مراجع الابطال +++

۸. عبارت‌های پر تکرار و کوتاه در حاشیه کتیبه‌ها یا در میان تزیینات، بیشتر به خط ثلث

«مبارک باد!» (تکرار با دو نوع خط کوفی) / «يا رب اين بنیاد عالی تا ابد پاینده باد!»

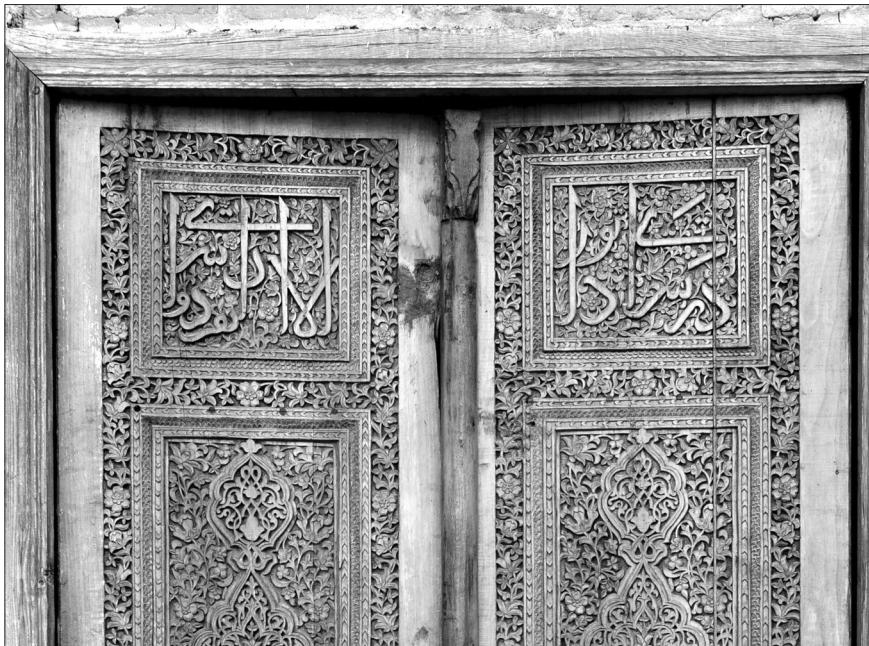

• تصویر ۴، قصيدة فارسی (كتيبة ۲)

۵۷۱

• تصویر ۳، کتبه ۲، بیتی از سعدی

• تصویر ۸ ، در چوبی منبت کاری ورودی مقبره، گند سیدان، شهرسبز (کتبه ۲۰)

«پاینده باد!» (به کوفی بنایی) / «دولت و بخت هم نشین تو باد!»
 «آفتاب دولت بر مملکت تابنده باد / یا رب این بنیاد عالی تا ابد پاینده باد!»
 «الله الباقي» / «یا الله / و ما توفیقی الا بالله»
 «فکن فی الملک یا خیر البرایا / سلیماناً و کن فی العمر نوحًا»
 «توکلی علی خالقی، توکلی علی رازقی» / «السلطان ظل الله فی الأرض» (تکرار به خط
 ثیث و کوفی)
 «العدل اساس الملك و شعار الملوك» و «الملك لله»
 «العز و البقا، الدّولة و السّخا»

چند کتبه دیگر عربی نیز در این بنا وجود دارد که برای خوانش دست همه متن،
 نیازمند تصاویری بهتر هستم.

۲۰. شهرسبز، گند سیدان، در چوبی منبت کاری ورودی مقبره
 گند سیدان نیز از بناهای مشهور شهر سبز است. تنها تصویر دری چوبی و
 منبت کاری شده از این بنا در اختیارم قرار گرفته که بر دو قاب مربع بخش بالای در،
 مجموعاً یک مصمع شعر بر دو لنگه در نوشته شده است (تصویر ۸):
 در سرای تو دارا / لأداء هر دو سرای!